

Ferskvandsfiskeri.

Beretning fra »Dansk Fiskeriforening« ved dens Konsulent, Hr. A. Feddersen.

Udøvelsen af det danske Ferskvandsfiskeri er kun delvis i Hænderne paa professionelle Fiskere. Det er nemlig for det meste knyttet til private Ejendomme paa en saadan Maade, at det enten bliver et Lejlighedsfiskeri eller ogsaa er et Bierhverv ved industrielle Anlæg af forskellig Karakter eller er fra gammel Tid monopoliseret gennem særlige Privilegier. Og selv hvor Fiskeriet drives professionelt, er dets Udøvelse kun muligt gennem privat Overenskomst med de respektive Grundejere. Deraf følger da, at det er saare vanskeligt, at følge det i dets Enkelt-heder, baade hvad Udøvelse og Udbytte angaar.

Hidindtil har Ferskvandsfiskeriet ogsaa i retslig Henseende været saa omtrent overladt til sig selv. Loven af 5te April 1888 bragte vistnok forskellige Bestemmelser, som i flere Tilfælde søgte at regulere og værne om Ferskvandsfiskeriet, men saa længe det i Almindelighed ikkun kunde væрге sig imod Overgreb gennem privat Paatale, var Opfordringen til Forbedringer ringe eller indskrænket til enkelte værdifuldere Fangepladser, hvor det kunde lønne sig ved privat Paatale at hindre og straffe uberettigede Overgreb.

Hidindtil var den almindelige Opmærksomhed saa stærkt knyttet til Ordningen og Forbedringen af Saltvandsfiskeriet og til Udvidelsen af dettes Vilkaar, at Ferskvandsfiskeriet maatte staa i Skygge. Imidlertid kunde det ihærdige Arbejde for Saltvandsfiskeriet ikke undlade at vække Opmærksomheden for Ferskvandsfiskeriet og for dettes øjensynlige Tilbagegang. Hertil bidrog da ogsaa den stigende Værdi af Udbyttet, om end til samme Tid Fangsten tog af i Masse, og fremdeles den Kendsgærning, at Landets Vandarealer gav et altfor kummerligt Udbytte. Dette blev endnu føleligere, fordi Jordbrugets Udbytte ikke længer var saa tilfredsstillende som forhen.

Hist og her blev der vistnok, trods alt, gjort en Del for at komme Ferskvandsfiskeriet til Hjælp, og især blev der allerede tidligt (for omtrent 40 Aar siden) prøvet gennem den da opkomne Fiskeavl ved Udklækning at skaffe Vandløb og Søer en større Fiskemængde. Men Fiskeavlen var endnu i sin Barndom: den kunde ikke synderligt opfylde de sangvinske Forventninger, den paa Grund af sit logiske Grundlag naturligt maatte vække. Desuden var og vedblev man længe at være

lige saa blind for de Vilkaar, uden hvilke der ikke kan arbejdes rationelt hverken for Fiskeriet i Havet eller i de ferske Vande. Heri bragte Tiden efterhaanden store Ændringer, og, skønt der endnu er langt tilbage, inden Højden er naaet i vor Opfattelse af Hav- og Søbrugs Drift paa rette Maade, saa er man dog nu saa langt fremme, at adskilligt Nyttearbejde kan udføres. Man bør være de private Mænd og Institutioner taknemlig, der, uagtet megen Møje og mangt et skuffet Haab, har holdt ved Fiskeavlen og som, til Dels med Statshjælp, har gennem de mange Aar ofret den Tid og Arbejde, saa godt som uden at kunne vente noget personligt Udbytte. Tiden er nu inde, da Opofrelserne vil lønne sig, og ikke mindst fordi Ingen længer tvivler om, at det er værd at gøre noget for Ferskvandsfiskeriet.

Det var derfor ogsaa i rette Tid, da der i 1886 blev nedsat en Kommission for at gøre Forslag til en Lov for Ferskvandsfiskeriet, og Intet viser bedre, hvorledes Opfattelsen har været, end den Enstemmighed hvormed Kommissionen udtalte sig for, at uberettiget Indgreb i anden Mands Fiskeriet herefter skulde være offentlig Paatale undergivet. Dette er et Hovedpunkt. Uden dette vilde Ferskvandsfiskeriet ikke kunne trives paa rette Maade, og næppe mange Fiskeriejere vilde uden en saadan Bestemmelse finde nogen synderlig Spore til at indføre Forbedringer eller at gøre Udlæg til dem.

Gennem det i Tiden 1896—97 af Regeringen fremlagte Forslag til en Lov for Ferskvandsfiskeriet, som ventelig vil i alt væsentligt blive vedtaget af Rigsdagen, gaar det danske Ferskvandsfiskeri en ny og sikkert bedre Fremtid i Møde.

I Henhold til det forud udviklede er det saare vanskeligt at værdsætte Ferskvandsfiskeriets Udbytte. Man kunde mulig saa nogenlunde faa at vide, hvad der udføres fra Landet, men da f. Eks. baade Aal og Laksefiske (Laks og Ørred) tages baade i det ferske og i det salte Vand, møder allerede her en Vanskelighed, som det falder svært at komme over. Dette ligger desuden dybt i Sagens Natur, fordi man for talrige Aals og Laksefiskes Vedkommende umuligt kan skælne imellem, hvad der skyldes rent ferske Vande, Brakvande eller Havet. Fangstens Værdi af mange af disse Fiske er et Produkt af det hele Vandomraade, hvori disse Fiske har vokset sig store.

Dersom man kunde skønne, hvad der tilkommer det ene og det andet Fiskeri, vilde man sikkert finde, at Ferskvandsfiskeriet har en endnu større Værdi, end det almindeligt antages at have.

Imidlertid kan f. Eks. Tilførselen af Gedde til Kjøbenhavn i 1897, nemlig c. 150,000 Pd. fra Indlandet, give en Forestilling om Geddefangstens Værdi, thi det maa antages, at kun et mindre Kvantum af denne Vare hidrører fra Havet. Der udføres nemlig ikke faa Gedder direkte til Udlandet, og Forbruget Landet om er ogsaa stort. Men til samme Tid (i 1897) er der indført til Kjøbenhavn fra Udlandet henimod 50,000 Pd. Gedde, hvilket tyder paa, at vi for denne Fisks Vedkommende endnu burde kunne producere mere, end vi gør.

Af de fra en Del af Landet indgaaede Meddelelser om Ferskvandsfiskeriets Tilstand og om Virksomheden for at skaffe Fremgang eller for dog at opretholde den forhaandenværende Tilstand, fremgaar det, at man over alt sætter sin Lid til ny Lovregler for Ferskvandsfiskeriet. Man faar ved Gennemlæsningen en Følelse

af, at det er Haabet om mere sikrede Tilstande for Ferskvandsfiskeriets Drift, der for største Delen opretholder Arbejdslysten og Offervilligheden.

De følgende Uddrag af de indgaaede Meddelelser, som er afgivne aldeles frivilligt, giver sikkerlig ikke noget udtømmende Billede af Tilstanden; men man vil dog igennem dem kunne saa omtrent skønne, hvorledes Fiskeriet i de ferske Vande er stillet og med hvilken Tillid til en bedre Fremtid der virkes. Derfor er de Meddelelser ikke de mindst vigtige, som skyldes den enkelte Fisker.

Fra Fyn og Laaland-Falster har ingen Meddelelser været til Raadighed.

Af Hensyn til Naturvilkaarenes Ulighed er i denne Beretning de opførte Meddelelser grupperede efter Landsdele.

Østjylland.

Aalborg Fiskeriselskab har udelukkende til Maal »at søge Ferskvandsfiskeriet fremmet og forbedret; dets vigtigste Arbejde bestaar i, foruden at søge Lovens Bestemmelser med Hensyn til Fredningen af Ferskvandenes Fiskebestand overholdte, at udklække og udsætte Ørred-Yngel i Vandløbene omkring Aalborg«. Selskabet savner endnu Støtte hos Befolkningen, og »Vandløbenes Regulering rundt omkring gavner ikke Fiskebestanden i disse«. Der udsættes aarlig 80,000—100,000 Stkr. Ørredyngel, men Følgerne heraf mærkes ikke saa meget i selve Aaerne, hvor Yngelen er udsat, som derved, »at Limfjorden er bleven betydelig rigere paa Ørred i den Tid, Selskabet har virket«.

Fiskeriforeningen for Hobro og Mariagerfjord har i 1897 udsat 55,000 Stkr. Ørred-Yngel i forskellige af de Aaer og Bække, som har Udløb til Hobro—Mariager Fjord, dog saaledes, at den langt overvejende Del er udsat i Onsild Aa, som udmunder i Fjordens inderste, vestre Del. Denne Udsættelse, som knytter sig til adskillige tidligere, lignende, har navnlig til Formaal at gavne Ørred-Bestanden i den nævnte Fjord,« men den har selvfølgelig ogsaa Betydning for de til Fjorden rindende Vandløb, hvilket Erfaringen har godtgjort«. I Ørred-springet ved Ouegaards Mølle er i 1897 fanget c. 500 Pd. Ørred.

I Hobro har Cand. polyt. J. A. Bie en vellede Udklækningsanstalt. I denne er i 1897 klækket 98,000 Stkr. Ørredæg, som dels endnu fosterholdige er afhændet eller ogsaa er Yngel af dem anbragt paa forskellige Maade. Den af oven for nævnte Fiskeriforening udsatte Yngel skyldes saaledes denne Anstalt. I forskellige af Egnens Vandløb har Hr. Bie af Interesse for Sagen udsat 15,000 Stkr. Yngel.

Udrugningsanstalten i Randers (Ejer Hr. Frisør William Johnsen) opgiver at have udruget og udsat: 200,000 Stkr. Rhinlaks, 200,000 Stkr. Ørred og 500,000 Stkr. Hælt.

Silkeborg Fiskeriforening, hvis Maal det er »at fremme og ophjælpe Fiskeriet ved Silkeborg«, driver dels Fiskeri i de Staten tilhørende Søer og Vandløb og dels udsætter den fra dens Udklækningsanstalt Ørredyngel i de nævnte Vandløb og i Gudena; i 1896 udsattes saaledes i alt omtrent 56,000 Stkr. I den foreliggende officielle Beretning til Landbrugsministeriet fremhæves, at Foreningen nu er naaet et godt Skridt henimod Opgavens Løsning derved,« at de til madnyttige Fiske, særlig Gedde, Aborre og Brasen, egnede Vande efter de forløbne

Aars Fredning indeholde en passende Bestand, som herefter ved et afpasset Fiskeri uden Tvivl vil kunne give et rimeligt Udbytte«.

Beretningen fortsætter: Særlig betræffende Aalefiskeriet i Søerne og Vandløbene ved Silkeborg vil der næppe kunne indtræde bedre Forhold end de, der vare tilstede, da Foreningen overtog Søerne og Vandløbene, og endnu er forhaanden, saa længe der ikke ad Lovgivningsmagts Vej drages Omsorg for, at Yngelen, der hvert Aar fra Kattegat i umaadelig Mængde arbejder sig op ad Gudenaa, uhindret af Stemmeværkerne, her nærmest tænkt paa Stemmeværket ved Silkeborg Papirfabrik, kan naa frem. Hvad der foran er bemærket angaaende Aaleyngelen kan mulig ogsaa i alt væsenligt finde Anvendelse paa Lakse- og Ørredfiskeriet; om den kunstige Udklækning og Udsætning magter at frembringe en passende Bestand af disse Fiskearter paa Steder, hvor Indretninger for Fiskefangst eller industrielle Anlæg hindrer Yngeludklækning paa almindelig Maade eller anden naturlig Tilgang og Tilvækst, selv om Søerne og Vandløbene ere egnede til disse Fiskearter, staar endnu hen i det uvise. Derimod kan det siges, at der haves Vished for, at der ved Udsætning af Ørredyngel i Bækløb med passende Vand- og Bundforhold, kan tilvejebringes en tilstrækkelig talrig Bestand i saadanne Vandløb. At Udsætningen af Ørredyngel i Bækløb er langt at foretrække for Udsætning i Søer, anser man efter indhøstet Erfaring for udenfor al Tvivl.

I den Tid, Foreningen har været Forpagter af Statens Fiskevande, har Fangsten stillet sig saaledes i Pund og Værdi:

Aar.	Aal.	Gedde.	Brasen.	Andre Fisk.	Værdi.	Anmærkning.
1892	1,433 ¹ / ₄	492 ¹ / ₄	21	24	Kr. 0. 889. 58	
1893	2,092 ³ / ₄	1,219 ¹ / ₄	7	206 ¹ / ₂	1,272. 88	Deraf 7 Pd. Laks og Ørred.
1894	969	514 ¹ / ₃	3	93 ¹ / ₄	589. 29	— 8 — — — —
1895	1,808 ¹ / ₂	965 ¹ / ₂	826 ¹ / ₂	292	1,110. 48	— 48 — — — —
1896	2,011 ¹ / ₂	1,902 ¹ / ₂	927	7 ¹ / ₂	1,399. 35	
1897	1,739 ¹ / ₂	1,899 ² / ₃	190	126 ¹ / ₂	1,246. 24	

Foreningens Bestyrelse mener, at der fremtidig uden Skade for Fiskebestanden, vil kunne drives et mere omfattende Vaadfiskeri, især efter Gedde og Brasen. Hidtil har man af de fangede Fisk altid udsat Gedder under fire Pund og al mindre Aborre og Brasen. Man har nemlig været skaansom med Vaaddragning; men man vil herefter til Forsøg prøve større Vaad og paa dybere Vand.

Bestyrelsen fremhæver, at Lakse- og Ørredfangsten i Gudenaa tilsyneladende er i stærk Fremgang og den anfører til Oplysning herom, at der i Tiden fra 1ste Marts 1897 til 28de Februar 1898 af en Fiskehandler i Silkeborg er modtaget fra Aaen 425 Pd. Laks (Vægt pr. Stk. fra 12—22 Pd.) og 667 Pd. Ørred (Vægt pr. Stk. fra 1—20 Pd.), medens Fangsten desuden hovedsagelig sælges i Randers og underhaanden i Silkeborg.

I Foreningens Udklækningsanstalt klækkedes 1897 c. 30,000 Stkr. Ørreder. Af disse udsattes i Egnens Vandløb c. 23,000 Stkr., medens c. 7,000 Stkr. blev afhændet. I Efteraaret 1897 indlagdes 100,000 Stkr. Ørredæg til Klækning. Foreningen søger fremdeles at opdrætte Ørred og Karpe i dertil anlagte Damme.

Endelig bør det fremhæves, fordi Foreningen i Silkeborg er Banebryder i saa Henseende, at den virker for at udrydde Odderne, som er særdeles talrige i denne Egn af Landet. Der udbetales 3 Kr. for hver dræbt Odde; fra 1893—97 er der givet henholdsvis 2, 5, 10, 13 og 26 Præmier.

Foreningen, som har 225 Medlemmer, slutter sin Beretning med den Udtalelse, at den tillidsfuldt ser Fremtiden i Møde, dersom der til Købet af Frisen-vold Fiskegaard kunde slutte sig en Revision af Fiskeriloven, i Overensstemmelse med den afgivne Kommissionsbetænkning, og særlige Fredningsbestemmelser for Ørred- og Laksefiskeriet i Gudenaalige fra Silkeborg til Randers. »Bestemmelser om yderligere Fredning, om saa vidt muligt fri Gang gennem Vandløbene for Fiskene og deres Yngel og om offentlig Paataale af ulovligt Fiskeri ville være af uberegnelig Værdi.«

Fiskerforeningen for Horsens og Omegn, som ogsaa tager sig af Sportsfiskeriet, har i 1897 anskaffet sig Udclækningskasser af nyeste Model, der, anbragte i et Døckers Telt ved Byens Vandværk (Egebjærg), har givet et mindre godt Resultat ved Udclækning af c. 4000 Ørredæg. En Udvidelse af Anlægget forestaar. Af anden kulturel Virksomhed kan nævnes, at Foreningen i 1897 har udsat en Del Aalefaring i Egnen.

Ved Vrigsted (Braaskov Station), Bjerge Herred, har Gaardejer R. O. Pedersen en Udclæknings- og Opdrætningsanstalt. Der udclækkes ellers aarlig 50—60,000 Stkr. Ørredæg, men i 1897 blev der paa Grund af Mangel paa Moderfiske kun klækket 10,500 Stkr. Et samlet Vandareal af omtrent 9 Skpr. Land er under Kultur. I 1897 var den ene af Dammene (c. 4 Skpr. Land) besat med toaars Ørreder og toaars Karper. Karper og Ørredyngel afhændes til Egnen.

Kolding er i de senere Aar bleven Midtpunktet for megen Fiskekultur. Et Tegn paa den Interesse, som Egnen har for denne Virksomhed, afgav i Sommeren 1897 den Udstilling af Fiskeredskaber og Fiskeprodukter, som ved den i Kolding afholdte Industri- og Landbrugsudstilling var bragt i Stand af Hr. C. E. Varming, hvis ihærdige Virksomhed for Fiskeriernes Opkomst er almindelig kendt. Men medens Hr. Varming tidligere, da han ejede den nu nedlagte Ørredgaard ved Kolding Aa, havde rig Lejlighed til at faa Ørredæg til Klækning (stundum indtil 300,000 Stkr.), maa han nu tage dem andet Steds fra. Af den Grund klækker han nu et langt mindre Tal end tidligere; i 1896—97 kun 30,000 Stkr., der dels anbragtes i flere af Egnens Vandløb, dels blev sendt til Grevskalet Wedellsborg.

Hr. F. Manford, Kolding, som driver Damkultur, meddeler, at Interessen for Damkultur breder sig mere og mere i Egnen, idet der dels er udført, dels er under Udførelse flere Anlæg i det Øjemed at producere Karpe og Ørred. Foruden Karpeavl i Ejstrup Dam, er der i Foraaret 1897 udclækket 10,000 Stkr. Regnbueørred (*Trutta iridea*) og 10,000 Stkr. Kildeørred (*S. fontinalis*), hvilke amerikanske Laksefiske egne sig for Damkultur; Yngelen er anbragt i Omegnen. I Efteraaret toges 15,000 Stkr. Ørredæg til Klækning og Udsættelse i Kolding Aa, »hvor Fiskebestanden Aar for Aar aftager paa Grund af det Rovfiskeri, der finder Sted i Aaen«.

Endnu maa nævnes det Damanlæg, som er anlagt af Hr. Murermester Morten Nielsen, Kolding, paa et særdeles holdigt Terræn. Af Karpe-Opdrætningen fra 1897 vil der i Foraaret 1898 blive leveret Ungkarper til ikke færre end 30 af Egnens Landbrugere.

I Nærheden af Kolding, nemlig ved Hvilstedgaard, ved Ejstrup Station, har Hr. Gaardejer Smidt-Nissen en allerede nogle Aar gammel Udklækningsanstalt og Ørred- og Karpedamme.

Efter at Smidt Nissen i Foraaret 1897 har udsat i Kolding Aa og dens Tilløb samt i Damme c. 8500 Stkr. Ørredyngel, har han ombygget Udklækningsanstalten og derefter i Efteraaret taget c. 70,000 Æg af den i Aaen opgaaende Ørred til Klækning. Det for Aaen gældende Regulativ, som til dels skyldes hans Virksomhed, har han faaet ændret efter de indvundne Erfaringer og i Samstemning med de deri Interesserede.

Vestjylland.

Endskønt Landet nord for Limfjorden, Vendsyssel og Thy, frembyder lige saa gode Forhold for Ferskvandsfiskeri, skønt det har adskillige Fortrin baade for Aale- og Lakselivet, hvorom der endnu staa Ry fra Fortiden, er disse Egne langt fra saa interesserede for Arbejder i Retning af Fiskeriets Fremme, som andre Landsdele. Dette staaer muligvis i Sammenhæng med den stærke Opmærksomhed, Havfiskeriet naturligvis tildrager sig, men alligevel tør det ventes, at Tiden ogsaa dér er inde til at pleje de ferske Vande.

Fiskeriforeningen for Thisted og Omegn har da ogsaa i Lovene (af 1892) sat sig det Maal at fremhjelpe Fiskeriet i Egnens Søer og Vandløb. Man har vistnok tidligere indledet en Udsættelse af Ørreder, men i de senere Aar har Foreningen ikke udrettet videre for Ferskvandsfiskeriet, »nærmest paa Grund af, at de ferske Vande i Omegnen er saa fulde af Gedder«.

Saa snart man derimod kommer syd for Limfjorden, viser der sig i Vestjylland en levende Interesse for Ferskvandsfiskeriet. Større Søer og Vandløb har alt i gamle Dage ved deres Fiskerigdom været af megen Vigtighed, saa at Tanken om at genvinde, hvad der er gaaet til Grunde, falder ligefrem. Hertil kommer endnu den virksomme Handel med Aal, Ørred og anden Ferskvandsfisk, der endnu drives fra Pladser som Struer og Ringkjøbing.

Imellem Vestjyllands Aaer har Holstebro- eller Storaalen været en af de fiskerigeste. Da Udtørringseksperimenterne ved Nissumfjord kom i Gang, skete der et stærkt Indgreb i Storaalens naturlige Vilkaar, og den Tilbagegang, som derved indlededes, har Aaen under Ferskvandsfiskeriets hidtil herskende onde Tider ikke kunnet oprette. Vistnok nærmest i Følelsen heraf blev der i 1896 stiftet et Selskab »Frøjk« af Dhrr. Købmand J. C. Christensen, Amtsforvalter F. Markmann, Hotelejer L. Schaumburg og Overretssagfører C. Wium, som i Juli 1896 købte Ejendommen Frøjk-Mølle. Møllen blev nedlagt og i 1896—97 er der paa det nærmeste Terræn anlagt en Udklæknings- og Opdrætnings-Anstalt efter Nutidens Krav. I Slutningen af 1897 var Anlægget i alt væsentligt tilendebragt, og det bestaar nu af en Udklækningsanstalt, som kan tage omtrent 400,000 Ørredæg til Klækning, en Bolig for Anstaltens Inspektør og 11 Damme til Opdrætning af Ørredfiske og 9 Damme til Karper. Dammenes Størrelse er fra 250 til 3,800 □ Alen. For saa vidt Selskabets Status tillader det, er det Meningens uden Vederlag at udsætte dertil tjenlige Fiske i vestjyske Vandløb, ligesom det er Selskabets Haab, at Anstalten skal tjene til Udbredelse af Kendskab til Udklækning og Damkultur imellem Vestjyllands Befolkning.

Allerede i Vinteren 1896—97 var man saa vidt, at der kunde klækkes 50,000 Stkr. Æg af Ørred, Bækørred og Regnbueørred, som blev udsat i Damme. Forskellige Uheld indtraadte imidlertid og reducerede Bestanden, saa at denne ved Optælling i Efteraaret kun bestod af 11,000 Stkr. Ungfiske, hvis Størrelse var indtil 6—7", i Tværmaal c. 3½". I to Damme udsattes Sommeren 1897 1000 Stkr. Ungkarper (1½" lange) til Opvækst; allerede om Efteraaret vejede hver Karpe ¼ Pd. pr. Stk. I Efteraaret 1897 var der i Anstalten c. 340,000 fosterholdige Æg under Klækning.

Fiskeriselskabet for Viborg og Omegn har i Foraaret 1897 udklækket 169,400 Stkr. Ørredyngel, og i Efteraaret har man optaget til Klækning 400,000 Stkr. Ørredæg og samtidig hermed blev der afgivet 80,000 fosterholdige Æg til Horsens, Kolding, Silkeborg og Hobro. Af den i Foraaret udklækkede Yngel solgte Selskabet 69,400 Stkr. til omtrent 40 Vandløbsejere Landet over, medens 100,000 Stkr. uden Vederlag blev udsat i Egnens Vandløb, nemlig Rismølle-, Vesbæk-, Kærsholm-, Højbjærg-, Karup-, Skive-Aa o. s. v. Desuden blev der fra Selskabets Vækstdam ved Vesbæk sluppet 12,000 Stkr. et Aar gammel Yngel ud i Vesbæk Aa.

Desværre bemærkes det i Indberetningen, at da Vandtilførselen ved Udklækningsanstalten er mangelfuld, tør Selskabet ikke paaregne af de for Tiden under Udklækning værende 400,000 Æg flere end omtrent 200,000 Stkr. levedygtig Yngel til Salg og Udsættelse i Foraaret 1898. Man haaber imidlertid, at erholde Selskabets Andragende om Hjælp til Flytning af Udklækningsanstalten bevilget, hvorved Produktionen vil kunne forøges til en Million Stkr. Ørredyngel om Aaret, foruden anden Fiskeyngel, hvilket Antal Yngel rigelig vil medgaa til den nødvendige Udsættelse af Ørredfiske i de i Midtjylland værende Vandløb, som er tjenlige til Ørredavl.

Fiskeriforeningen for Ringkjøbing og Stadil Fjorde har bl. a. til Maal at virke for Oprettelsen af en Udklækningsanstalt i Egnen, for at den derved kan blive i Stand til at udsætte Lakse- og Ørredyngel i de til Ringkjøbing- og Stadil Fjorde rindende Vandløb. Indtil der kommer en Afgørelse paa det indgivne Andragende om Statshjælp til et saadant Anlæg, har Foreningen maattet indskrænke sig til at andrage i det mindste om Hjælp til at kunne udsætte indkøbt Yngel i enkelte af Vandløbene.

Indberetningerne fra Fiskerifogederne for Ringkjøbing Fjords nordlige (Vonaa og Stadil Fjord) og for dens sydlige Del godtgør tilfulde, hvilken høj Værdi denne Strækning, der saa godt som er et Ferskvand, allerede har som fiskeproducerende. Der opgives nemlig:

Fanget af:	Den nordlige Del.		Den sydlige Del.	
	Vægt i Pd.	Solgt for Kr.	Vægt i Pd.	Solgt for Kr.
Laks	1,147	1,433	2,243	2,691. 60
Ørred	458	274	449	269. 40
Hælt	43,660	6,112	36,395	5,095. 30
Gædde	24,131	5,670	10,865	2,716. 25
Aborre	53,617	4,820	8,549	940. 39
Aal	99,715	25,877	50,414	12,603. 50
Brasen	4,548	691	606	72. 72
Skaller	53,125	1,590	16,607	560. 24

Foruden denne Fangst af Ferskvandsfiske er der fanget og solgt Sild og Flyneder til en Værdi af 8784 Kr., og endelig er i disse Opgivelser ikke medtaget Fiskernes eget Forbrug. Dersom man tæller Fangstens Vægt sammen for hver af Fjordens Afdelinger, er det interessant, at Fjordens nordlige Del producerer mere end dobbelt saa meget Fiskekød som den sydlige (resp. 280,401 og 126,128). Dette maa vistnok tilskrives dels bedre Fangepladser og dels den nordlige Afdelings mere ferske Vand og det bedre Opland, hvorfra Vandløbene kommer og bringer Fedme til Fjorden. Redskabernes Værdi 50,878 Kr. (resp. 33,333 og 17,545 Kr.).

Af særlige Bemærkninger kan anføres, at Skern-Aa i 1897 har haft et rigt Laksefiskeri, medens Fangsten af Hælt i Efteraaret slog fejl, fordi Vejrliget var uheldigt.

For Sneum-Aa, i det mindste for den nedre Del af Løbet, har der været Regulativ siden 1893. Alligevel har dette ikke kunnet skaffe den vedvarende Fremgang i Fiskeriet, som Beboerne havde haabet. Efter at nemlig Regulativet var traadt i Virksomhed, overholdt vistnok Rusefiskerne dets Bestemmelser i længere Tid, og Følgen var, at Lodsejernes Fiskeri saa at sigø straks bedrodes, medens selvfølgelig Rovfiskernes Udbytte aftog. Disse optog saa igen den tidligere Fiske-maade, blev tiltalt for Overtrædelserne og idømte Bøder. Men da Bøderne kun vare smaa, kunde det lønne sig for Rovfiskerne at betale dem og fortsætte Fiskeriet paa Trods af Regulativet. Forgæves søgte Lodsejerne at skaffe deres Fiskerifoged en vis Politimyndighed, og de afvente nu en ny Fiskerilovs Bestemmelser angaaende offentlig Paatale for uberettiget Fiskeri, da de idelige Processer ere blevne dem for brydsomme og for kostbare. Man haaber da tillige, at kunne faa oprettet en Udclækningsanstalt til Forsyning af Sneum-, Varde- og Kongeaa med Laks og Ørred.

Sjælland.

Arre-Sø fik i 1897 en ny Forpagter, nemlig Hr. Købmand P. H. Brammer, Lynæs. Aalefangsten har været meget heldig i Aarets Løb, hvorfor Forpagteren vil søge yderligere at skaffe Søen Tilgang af Aalefaring, og han har derfor allerede udsat 100,000 Stkr. Søen har i Aarets Løb indbragt omtrent 9000 Kr. som netop svarer til Udgifterne, blandt hvilke Forpagtningsafgiften andrager 3020 Kr. og 6 Fiskeres Løn 3000 Kr. Der klages meget over den Skade, Gedden volder paa Aalebstanden.

Lystfiskeriforeningen i Kjøbenhavn, som har lejet de fleste større Vande i den nærmeste Egn, har for at øge Fiskemængden i dem, i 1897 optaget kulturel Virksomhed blandt sine Opgaver. I Fure-Sø har den indledet denne Virksomhed ved at udsætte 9000 Stkr. Regnbueørred og 1000 Stkr. dansk Ørred som spæd Yngel. Denne var udclækket i »Dansk Fiskeriforenings« Udclækningsanstalt. Det er Meningen i det kommende Aar at fortsætte med Udsættelsen af lignende Yngel.

Ved Ejby, Bramsnæs Vig (Isefjord), har en Fisker V. Nielsen en mindre Udclækning. Paa Grund af manglende Moderfiske har han i 1897 kun kunnet udclække 1000 Stkr.

Aktieselskabet til Fremme af dansk Ferskvands Kultur stiftedes den 20de Januar 1897 med en Aktiekapital af 250,000 Kr. og købte for en Sum

af 425,000 Kr. den saakaldte Lammefjords Sø med tilstødende Enge (resp. 2250 og 753 Tdr. Land). Naar de projekterede Damanlæg (c. 60 Tdr. Land) med Møller, Bolig og Vejanlæg med Grøfter er fuldførte, vil Ejendommen med samtlige Omkostninger ved Købet være bogført for c. 480,000 Kr., medens Selskabet i Reserve har en Beholdning af 20,000 Kr., som henligger i Aktier.

Det er Selskabets Hovedopgave at fremkalde en rationel Drift af Ferskvandsarealer i Forbindelse med ordnet Damkultur.

Udbyttet af Lammefjordsøen har i 1897 været følgende:

Karpe.....	9,222 Pd.,	solgt for	Kr. 4,091. 43
Aal.....	37,220 —	—	— 15,157. 40
Karusse....	742 —	—	— 74. 20

Søen har altsaa produceret 47,184 Pd. Fiskekød til en Værdi af Kr. 19,232. 03.

Hertil kommer saa Indtægten af udlejede Arealer, Kr. 9,413. 25.

Medens der tidligere kun er drevet rationelt Aalefiskeri, er Søen, som for 12—14 Aar siden blev besat med Karpe, derved bleven saa at sige overfyldt med Karper. Derfor har Selskabet i Efteraaret 1897 indledet et rationelt Karpefiskeri saavel med Sættegarn, som med Vaad, hvilket har givet et tilfredsstillende Udbytte, idet der gennemsnitlig er fisket 120 Pd. pr. Fiskedag. Fisken, den ene med den anden, har vejjet c. 3 Pd. pr. Stk., og den er (levende) i Vognladninger sendt til Hamborg, i mindre Partier til Kjøbenhavn.

I Henhold til Udbyttet af Aalefangsten i tidligere Aar viser det sig, at den har været undergivet ret store Svingninger. I Gennemsnit kan man dog regne, at der fanges c. 60,000 Pd. Aal eller c. 30 Pd. Fiskekød pr. Td. Land Vandareal om Aaret. Der udsættes hvert Aar c. $\frac{1}{2}$ Million Aalefaring. Fangsten var:

1889: 67,562 Pd. Aal.	1894: 49,984 Pd. Aal.
1890: 39,872 —	1895: 70,815 —
1891: 57,221 —	1896: 65,068 —
1892: 48,322 —	1897: 37,220 —
1893: 72,812 —	

Gurre-Sø. Ved Bistand fra »Dansk Fiskeriforening« har Hr. P. Villumsen, Snekkersten, i Aarene 1892—96 udsat Aalefaring i Gurre-Sø, i alt over 50,000 Stkr., der for det meste fangedes i Havnen ved Snekkersten. Ved denne Udsættelse af Aalefaring har man sikret sig, at de Ungaal, som senere toges i Gurre-Sø, skrev sig fra denne, fordi der forinden aldeles ikke fandtes Smaa-Aal i Søen. Indvandring kunde nemlig, paa Grund af Hindringer ved Afløbet fra Søen, ikke finde Sted. De i 1892 udsatte Aal var i April—Maj 1897 omtrent 17 Tommer lange og vejede $\frac{1}{4}$ Pd. Stykket; nu og da fandtes dog enkelte, som vejede $\frac{1}{3}$ Pd. Ved Prøvefiskninger har man godtgjort, at Aalene findes over alt i Søen, og at der er mangø af dem, lige fra de større paa $\frac{1}{3}$ Pd. indtil de mindste paa 4—5 Tommer (jvfr. »Dansk Fiskeriforening«s Medlemsblad Nr. 36 og 37 for 1897).

Endvidere har Hr. P. Villumsen ved »Dansk Fiskeriforening«s Bistand indrettet, hvad han kalder en »Geddegaard« i Gurre-Sø. »Geddegaarden« lavedes af smaamasket Garn, af Form omtrent som »Hovedet« i et Bundgarn, men uden »Mund«, »Indgang«; Gaarden har en stormasket »Bund«. Den blev udsat paa et Sted, hvor Gedder plejer at lege, og derpaa blev gydedygtige Gedder bragt ind i Gaarden i Foraaret 1897. Gaarden er 30 Favne i Omkreds, og Pælene staar en

god Favn fra hverandre. Garnvæggen mod Land staar paa mindre end 1 Fod Vand; den yderste paa henved 4 Fod. Garnet er bundet af Bomuldsgarn, 12—12. Ligene er af 9 Garns Liner, men kunde være langt smækkere. Man har tænkt sig, at Forsøget skal vare i 5 Aar (jvfr. »Dansk Fiskeriforening«s Medlemsblad Nr. 18 og 19 for 1897).

Tis-Sø har nu i flere Aar været under regulær Drift af Fisker Jens Pedersen. Med megen Dygtighed har denne Mand kastet sig over kontrolleret Udklækning af Geddeyngel og overvundet de dermed forbundne Vanskeligheder. Fra en Bæk tages Vandet til Udklækningen, og da det er saare urent om Foraaret, ses det ved at føres gennem flere Tønder, som er fyldt med groft Grus. I 12 »Selvrensere« af Zink bringes de befrugtede Æg til Udklækning, hvilken tilendebringes i Løbet af 18—28 Dage, eftersom Vandets Varmegrad er højere eller ringere. Saa snart Æggene ere klækkede, føres den spæde Yngel over i 12 andre Zinkkasser, hvor de faar større Plads og en mindre kraftig Vandstrøm, og i disse Kasser bliver Yngelen, indtil Fosterblæren er opbrugt. Da er Tiden kommen til at udsætte de unge Fiske i Tis-Sø paa saadanne Pladser nær Land, hvor der er Læ mod Bølgeskvalpet og nogen Plantevækst, som kan yde Fiskene Skjul.

I Foraaret 1897 klækkede Jens Pedersen og udsatte 100,000—120,000 levedygtige Geddeunger. Æggene vare tagne fra omtrent 150 Par Gedder (Vægten 900 Pd.). De første Æg blev befrugtede den 19de Marts, de sidste den 12te April. Det er især de første Timer efter Befrugtningen, at Æggene ere vanskelige at haandtere, fordi de vil klæbe sig sammen, og det er kun ved idelige Afskylninger, at den klæbende Slim fjernes fra dem. Men denne Vanskelighed har Jens Pedersen med Held overvundet. Fremgangsmaaden er her udførligere skildret, fordi den er ret ukendt.

Prøvegaardens Udklækningsanstalt ved Fakse er anlagt og drives af Hr. Aamtsraadsmedlem, Gaardejer Niels Kristensen. I 1897 var der 40,000 Stkr. Ørredæg under Klækning, men en Del af disse Æg var af mindre god Kvalitet, vistnok fordi Moderfiskene havde staaet for længe i Fangenskab. Der klækkedes omtrent 25,000 Stkr. Yngel, som alle paa 400 nær blev udsat i Fakse-Aa, hvor de unge Fiske voksede særdeles godt, hvilket viser, »at den endnu egner sig godt for Opvækst af Ørredyngel, hvad man for Resten tidligere har vidst, da der var et godt Ørredfiskeri, saa længe Fisken uhindret kunde komme op til Legepladserne, men nu har Fiskeriet i en Aarrække været aldeles uden Værdi«. Af Karper blev der i 1897 kun produceret 1000 Stkr., som blev afhændet til Silkeborg og til forskellige Egne af Sjælland. I 1896 blev der derimod produceret 10,000 Stkr., som afhændedes dels til Jylland og Bornholm, dels til Sjælland. Aarsagen til det mindre heldige Udfald i 1897 tilskrives en mindre solvarm Dam, som brugtes til Yngledam.

Fisker Ole Hansens Udklækningsanstalt ved Petersværft producerede i 1897 omtrent 5500 Stkr. levedygtig Ørredyngel, som blev udsat i tre nærliggende Bække. I November 1897 toges 16,000 Æg til Klækning, og de giver omtrent 15,000 Stkr. Yngel, som vil blive udsat i April 1898.

»Dansk Fiskeriforening«s Virksomhed for Ferskvandsfiskeriets Fremme er i 1897 blevet fortsat, dels ved videre Undersøgelser af de danske Indvande og dels ved, gennem Foreningens Konsulent, at yde Vejledning ved Fiskerianlæg og ved Foretagender i Forbindelse med disse. Desuden er der i den Foreningen

tilhørende Udklæknings- og Forsøgsanstalt klækket og opfostret en Del Fiskeyngel (c. 30,000 Stkr.), men dog i mindre Omfang end i tidligere Aar, fordi Vandløbet, hvorfra Anstalten forsynes, var udsat for at føre mindre godt Vand paa Grund af Opstemning og Overbygning i Anledning af nye Gadeanlæg.

Konsulentens Undersøgelser omfattede bl. a. Torsted Aa, Søer og Vandløb i Thisted-Eggen og i Himmerland.

Ved Forsøgsanstalten prøvedes for første Gang den amerikanske Quinнат-Laks (*Oncorhynchus tshawytscha*), som blev udklækket af et lille Parti, der var stillet til Disposition af Hr. Godsejer S. Jaffé, Osnabrück, en af Tysklands dygtigste Fiskeavlere. Quinнат-Yngelen stod sig bedst af den under Iagttagelse værende Yngel, idet den bedst taalte det varme Vand, som hele Sommeren om var tilstede i Forsøgsdammen; derefter holdt Regnbueørreden (*Trutta iridea*) sig bedst. De vil vistnok begge i Forbindelse med den ligeledes amerikanske Kildeørred (*Salvelinus fontinalis*) blive Fremtidens Damfiske af Laksefamilien.

Nærmere Oplysninger om Foreningens Virksomhed for Ferskvandsfiskeriet findes i dens Aarsberetning for 1897.

Bornholm.

I Henhold til modtagne Meddelelser fra Hr. Toldkontrollør Stub, Nekse, har det største Ferskvandsfiskeri paa Bornholm i mange Aar været udøvet i Ølaaen ved Slusgaard (Pedersker Sogn), thi her er fanget en Mængde Ørred paa Opgang fra Havet. Forskellige Ejere har længe i et muret Bassin, umiddelbart ved Havet, fanget al den Ørred, som har søgt til Aaen for at lege, hvorved Ødelæggelsen af dette Fiskeri kun altfor godt er lykkedes. Der blev ogsaa i sin Tid fanget en Mængde Aal længere oppe i Aaen, men ogsaa dette Fiskeri er ophørt, fordi ogsaa Aalen hindres i sin Gang opefter. Til stort Gavn vilde det derfor være, om den nederste Del af Aaen kunde frigøres for de al Fiskegang hindrende Indretninger.

Det har vist sig ugørligt, at erholde nærmere Oplysninger angaaende den ved Slusgaard værende Udklækningsanstalt.

Bodilsker Ferskvandsfiskeriselskab har i Bodilsker Højlyng anlagt flere Ørreddamme. 1896 indrettedes 3 Damme (i alt 3 Tdr. L. Vandareal), som kostede c. 550 Kr. I disse blev udsat 4000 Stkr. Ørredyngel, som synes at trives godt. Desuden har Selskabet i et større Vand i Poulsker Sogns Højlyng udsat 500 Stkr. Karpeyngel.

1897 har endvidere det nævnte Selskab i Bodilsker Højlyng indrettet 2 nye Damme (c. 2 Tdr. Land Vandareal), i hvilke er udsat 2000 Stkr. Ørredyngel. Disse Damme kostede i Anlæg c. 200—300 Kr. Det er Meningen ad Aare at udvide disse Anlæg i Højlyngen.

Hr. Gaardejer Sommer af Lisegaaard, Ibsker, har i et Dalstrøg oppe i Højlyngen, hvorigenennem løber én baade Sommer og Vinter vandrig Bæk, indrettet flere Ørreddamme; flere vil blive anlagt i 1898.

Bornholms Fiskeriforening havde 1897 i sin Anstalt i Nekse imellem 70,000 og 75,000 Stkr. Ørredæg til Klækning, der skal udsættes i de nærliggende Aaløb. Moderfisken er fanget i Læsøaaen, Aaker Sogn, til hvilken Ørreden ogsaa, som ved Slusgaard, burde have uhindret Gang til Legepladserne. Denne Aa vil især blive forsynet fra Udklækningsanstalten i Nekse.